

Prof. JUDr. Bohumil Kučera, DrSc., zemřel

Napsat posmrtnou vzpomínku na profesora Bohumila Kučeru je úkol mimořádně nesnadný. Obtíže jsou dány tím, že nelze oddělit lidské, politické a vědecké osudy tohoto výtečného právníka, který svou profesijní dráhu na začátku třicátých let tohoto století - po absolvování pražské právnické fakulty v r. 1934 - zaměřil zcela jiným směrem než v který po desetiletích posléze vyústila.

Při sledování životní cesty profesora B. Kučery neubráníme se obdivu a dojetí. Pocházel z rodiny drobného živnostníka (krejčího), v níž se narodil v Jindřichově Hradci 10. října 1910 jako poslední z pěti dětí. Po vstupu na vysokou školu bydlel v proslulé proletářské hradčanské studentské koleji, kde se také už v r. 1931 stal členem Komunistické strany Československa. Po vojenské službě, kterou konal jako prostý voják, pracoval jako advokátní koncipient v Praze a v Čáslavi. Zaznamenejme zde jeho vlastní, stručný a skromný nástin dramatických událostí, které následovaly.

"V r. 1938, po rozpuštění KSČ, jsem přešel do ilegální KSČ a dělal jsem nejdříve tzv. přepážku. V r. 1939 odešel jsem do Kutné Hory a pracoval jako advokátní koncipient. Byl jsem ... tamní organizací KSČ pověřen vydáváním ilegálních časopisů "Svědění" a "Úder". Současně jsem pomáhal čáslavským soudruhům založit a vydávat ilegální časopis "Světlo". Stal jsem se členem OV KSČ a v letech 1940 předsedou OV KSČ. Naše působení se vztahovalo na okresy Kutná Hora, Čáslav, Kolín. Dne 16.6.1940 jsem byl Gestapem zatčen. Zatčeno bylo celé okresní vedení a vedení sousedních okresů. Postupně jsem byl vězněn na různých místech u nás i v Německu a odsouzen Lidovým soudem v Berlíně pro přípravu velezrady, spáchanou činností v ilegální KSČ. Pak jsem byl vězněn v Drážďanech, Hamelu a od léta 1944 v koncentračním táboře Escherhausen."*

Jaké asi zážitky se za těmito suchými řádky skrývají! Můžeme je jen tušit, mezi jinými i z neblahých stop, které toto období zanechalo na Kučerově zdraví. Nicméně léčil se jen krátce a vrhl se naplno do stranické a hospodářskoprávní budovatelské práce v osvobozeném Československu, napřed v Čáslavi, pak ve Zlíně-Gottwaldově a na pět měsíců i v Jáchymově. Ve dvou místech naposledy uvedených působil v klíčové funkci ředitele mamutích podniků, což vedlo k neprostému zhroucení jeho zdraví a posléze k invalidnímu důchodu.

V té době počal se věnovat studiu historie, dobrovolně odešel z dů-

*) Z vlastního životopisu napsaného pro účely doktorské obhajoby.

chodu a přijal místo ředitele Krajského muzea v Gottwaldově, kde však působil jen krátkou dobu, aby od 1. října 1953 začal pracovat jako odborný asistent katedry marxismu-leninismu Univerzity J.E. Purkyně v Brně. Vyvinul rozsáhlou publicistickou činnost v oboru novějších dějin. V r. 1961 dosáhl hodnosti kandidáta historických věd a o dva roky později stal se docentem dějin KSČ a současně prorektorem UJEP pro pedagogickou práci, kteroužto funkci zastával až do r. 1970. Od 1. října 1969 byl zároveň proděkanem a od 1. července 1971 pak až do 30. srpna 1973 děkanem obnovené brněnské právnické fakulty. K 1. říjnu 1970 byl mezitím jmenován mimořádným profesorem obecných dějin státu a práva na základě práce "Dělnická vláda v Sasku v r. 1923" (Brno, 1969).

V r. 1976 obdržel titul Zasloužilý učitel. Dnem 1.3.1977 odešel do důchodu, avšak dále působil jednak jako externí profesor na Ústavu marxismu-leninismu UJEP, jednak jako pedagog na právnické fakultě. V r. 1978 obhájil doktorskou disertaci "Španělsko lidové fronty - nový typ státu" (Brno, 1976) a dosáhl hodnosti doktora věd.

V dějinách naší právní historiografie byl prof. B. Kučera zjevně zcela nevšedním a svérázným. K právněhistorickým problémům, ať již kterékoli doby a země, dovedl zaujímat správný a zásadní politický postoj, i když detailní propracování řešení, jež nastínil, bylo mnohdy už nad jeho síly a možnosti.

Ač po leta úspěšně vzdoroval různým zákeřným chorobám, které na něm hloďaly jako následek skoro pětiletého nacistického trýznění, přece dne 1. května - jak krutá ironie dějin - 1979 v brněnské nemocnici svým neduhům podlehl. Všem, kteří měli příležitost sledovat v posledních desetiletích úporné úsilí prof. Kučery o vědecký vzestup ve sféře dějin státu a práva, zůstane tento neúchylný marxista v paměti jako vzor člověka, který se do poslední chvíle nevzdává vytčených cílů, za jejichž splnění co nejpoctivěji bojuje.

Vaněček